

Mahijas Weefis.

Mahijas Weefis teel isdods festbeemam no pils. 10 saftot.

Mahija par fludinaschanu: par weenas slejas smalku raktu (Pett)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda cenem, mahja 8 sap.

Mahija un espedijija Riga, Ernst Plates grabmatu- un bischubrutatawa un burru-lectuwee pee Petera basnijas.

82. gada-gahjums. — Mahijas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

No 47.

Sestdeen, 21. nowembrī.

1887.

Mahijas Weefis ar Weefikumu war paslelet un fludinaschanas nodot Riga, pee Petera basnijas. Bes tam „Mahijas Weefis“ war weel paslelet bes daudz peenemfchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas We-Riga un Sarlandaugawa, weel jitas pilsehtas, la: Zehfio: Oraswel un Peterfon L. bods; Walmeera: C. O. Ery L. bods; Warka: M. Rudolf un Paulin L. bods; Ruzene: S. Wfn gram-bods; Limbaschds D. Wber L. bods; Jelgawa: S. Allunan un Beshoren L. gram-bods; Wauska: J. Bedmann L. gram-bods; Kuldiga: Beshoren L. gram-bods; Wentopili: M. Riez L. gram-bods; Keepaja: Wlita L. gram-bods; Zukuma: Baum L. gram-bods; Talsos: S. Low L. gram-bods un biblioteka un Wolontschewski L. grammatu-bods; Randawa: Jaegermann L. weefnija; Sabilē: Winter Iga weefnija. Lab weel „Mahijas Weefis“ war apselet pee saweem jeen. draudfes mahitajem, flototajem un pagasta sctiwezem, kures miht luhfu, tahdas apseleschanas laipni peenem.

Kuratorsa jirkulars no sch. g. 6. nowembra.

1.

Gribedams isflaidrot sch. g. 17. maja nosajijumus par apatschskoloham, Tehrbatas mahzibas apgabala kurators 6. nowembrī isflaidis jirkularu, kuesch buhs nodrutais kuratorsa jirkularu kraujuma 11. burtniza un ta fkan:

„Swangeliski-luteriskās draudfes un pagasta skolās schajā mahzibas gadā notilufe noscheblojama nowilginaschana mahzibu ussahlschana. Tahs eestahdes, kuras lihbs schim pehz weza eeraduma it gabus pasinwoja deenu, kura mahzibas ja-ussahlscho reis to laika nebija darijuschas, ta la deht mahzibu ussahlschanas tautas apgaifmoschanas ministriem un mahzibas apgabala kuratoram wajadseja islaisti fewischkus preeschraftus. Wifada sinā skoleni pasandejuschi deegan daudj laika, kas teem tagad attal ja-eegehst zaur pawairotu srahdschana.

Tahdu nepatiblamu parahbijumos zitadi newar isflaidrot, la weenigi zaur pahpraschana. Sewehrodama, la 17. maja litums naw atzehlis weetigas skolu waldes, mahzibas apgabala pahrwalbe ne-eeelatija par wajadfigu, deht skolu atwehrschanas jaunaja mahzibas gadā dot kaut tahdus eepreeschkus preeschraftus, wina bija pahreezinata, la skolu atwehrschanas notis pehz agratas labrtibas un ja kur isjeltos schaubischanahs, ta tad tahdas kopigi tiks issehirtas no mahzibas apgabala pahrwalbes un weetigajahm skolu waldehm. Tur pretim lauskolu wirswalde un aprinta skolu waldes, la teelohs, gaidijuschas no skolu pahrwalbes isflaidrojumas un aistradijumas un beidsot noleshmuschas, skolās ne-ussahls mahzibas, pirms nebuhs dabuti minete aistradijumi.

Tahda formala pahpraschana warbuht ne maf nebuhtu iszehlufes un buhtu wifada wifse weegli bijuse nowehrschama, ja pee tahs weel nebuhtu peeweenojufes 17. maja lituma nepareisa sapraschana. Schini lituma lasija starp rindahm leetas, kas winā ne maf naw atronamas. Robus ispilbija ar bailehm, turahm nebija ne tahda pamata. Tai weeta, kur waldbibas un labrtu eestahdehm kopigi un weenprahrtigi wajadseja rub-

petees par tautas iglibtibu, tika norahbits, la schim eestahdehm wifada wifse wajagot sawā starpā zihnitees. Tautas apgaifmoschanas ministriem usstahwa bes tahda eemesla mehrtus un nodomus, tahdu tai pateesiba ne maf nebija. Dschās weetas kehrahs pee lihbschekem, kuri leezinaja, la skolās leeta pa wifam tika nizinata un pirmaja weeta nostahbita schā jautajuma mantas puse.

Tautas apgaifmoschanas jautajums ir til swarigs un ar winu saweenotas til eewehrojamas eemihneeku intereses, la winam pretim nedrihtsi isuretees nehs weeglprahrtigi, nehs laisligi. Ja-atsalabs no wifa, kas skolās leeta war fazelt neweenprahrtibu. Silums katreis janem par meh-rauklu, pret winu ja-isturahs pateesigi, wifsch ja-ispilba laira sinā pilnigi.

Siluma tulkoschana un isflaidroschana peekriht fewischki teem, kureem usdods pahrtu luhfotees, la teel ispilbids wifse, kas lituma noteikts. Pret litumu deweja grihu newar tilt eewehrotas perfonigas simpatijas, nehs ari patwahrtigi pahrgrosijumi. Silumu la tahdu nedrihtsi pahrspreest, winam ari newajag ne kahdas attahfmoschanas. Siluma isflaidroschana war greefes til ap weenu leetu, proti ap lituma isleetoschana dshwe un tadeht wina ari til war pamatotees us pateesem fatteem un uš lituma ishta gara un prahta.

Augschā isflaidroto eewehrojot un pamatojotees uš tautas apgaifmoschanas ministera domahm (st. Terbatas mahzibas apgabala jirkularus no 1887. gada, 329 lihbi 334), es atrodu par derigu, aistradit uš schā gada 17. maja lituma swarigato nosajijumu nosihmi un domahm un zaur to nowehrschana nepareisu sapraschana un leetoschana.

Naw lo schaubitees, la jaunais litums skolu leetas eeweh swarigus pahrgrosijumas. Det wifschee pahrgrosijumi ne maf nesihmejahs uš tahm leetahm, uš kurahm pa laikam aistrahda.

Ne weenas 17. maja lituma paragrafs nepahrgrosa skolu konfesionelo karaktri. Silums tur pretim issehkir pahrtahwigi Greeku pareistizigas, luteriskas un katolu tautas skolās (3, 4, 9, 10 u. t. t. SS). Tahda issehkirschana fahrtih pilnigi ar teem prinziptom, no kureem leelabs wa-

dit a tautas apgaifmoschanas ministrija, sem tu as atrodahs wifadu tizibu skoleni. Tautas skolās atsehkirahs no jitam skolahm fewischki zaur to, la winas nepeelaisch ahrenneeku par skolotajem un la ne ween tizibas mahziba, bet ari zitadi arodi teel mahziti no perfonahm, kuras peeder pee tahs paschas tizibas, pee kuras peeder garigās autoritates, kam usdota pahrraudsiba pahrtizibas mahzibu. (Snehmmi teel peelaisti weenigi Ebreju skolās.) Ministrija ar ween turejufes pee domahm, la skolās ne kas naw peelaischams, kas isflaitos pehz propogandas tizibas leetas, waj pehz tahdu pahreezinaschanos usspeeschanas skoloneem waj winu wezakeem. Waldbibas un muischneezibas feminarijas isaudsina peeteelochsu skaitu luteriziju jauneku, kuri war usnemti skolotaju amatus Luteranu tautas skolās.

Det augschā isteitās domas ne buht naw tam pretim, la Greeku pareistizigi behrni apmelte Luteranu skolās, par lo es ari jaw esmu darijis preeschlikumu lauskolu wirswalde un aprinta skolu waldehm. Schā sinā es pabalstijos weenahm labrtahm uš pastahwoschā eeraduma un otrahm labrtahm uš tam, la Baltija, latram behrnam wajag apmelte skolu. Pehz sinahm no 1879—1882. gadam luterizigas skolās Widssem apmelteas it gabus no 800 Greeku pareistizigem behrneem. Wifseegums skolās apmelte buhtu pa wifam jaunus litums un turahst weel pilnigi nedibinats un eemihneeku apgehstinojohs. Rā pasihstams, tad Greeku pareistizigeneki dshw pa weenai gimenei, waj masds pulzinds starp luterizigem. Wini alash nespehz fuhit sawus behrnus Greeku pareistizigas skolās, tadeht kahs preesch wineem pa tahdu un tahda wifse wineem nebuhtu eespehams ispilbit sawu weenahltumu, t. i. fuhit sawus behrnus skolā. Depezeeschami wajadfigs, la tahdeem behrneem atkaj apmelte tuwejas luterizigas skolās uš teem pahcheem pamateem, uš kahdeem luterizigi behrni apmelte Greeku pareistizigas skolās. Tahdeem behrneem skolā nepafnehs tizibas mahzibas, tahs wini dabuhm no fawa tizibas mahzitaja. 800 behrnu istumschana it luterizigahm skolahm buhtu nezilwejigs un pa wifam nedibinats solis. Rā Greeku pareistizigi behrni hauda mah-

zibas luterizigās skolās, tas scho skolu karaktri ne buht nepahrrwehrscho, tadeht la pahrraudsiba par tizibas mahzibahm winās usfizeta mahzitateem.

Scho pahrraudsibu 17. maja litums ne kahbi nepahrgrosa, wina 10. § to pat apstiprina ari ministrijas lauskolu sinā.

Naw lo schaubitees, la tautas skolu inspektori ne-eejaukfees mahzitaju usdewumds, jo no tam atkarajahs tautas attihstibas pareisa eerihfoshana un labrtiga attihstiba. Inspektoru pahrraudsiba stahw wifas tautas skolās, ta pat luterizigās la ari Greeku pareistizigās un katolu. Naw weenlahrschs gadijums, la ischetru jauneezelto inspektoru starp atrodahs diwi no manis isfehjeti Luterani, kureem ari usfizeta pahrraudsiba pahrt Greeku pareistizigahm skolahm.

Jaw schee apstahkti leezina, la zaur jaunio litumu eewesta skolu inspehija (pahrraudsiba) ne kahda sinā nepahrgrosa tautas skolās tizibas mahzibas.

Draudfes skolās jaw atweegli pahrraudsibu no mahzitaju pufes tas apstahktis, la tizibas skolotaja amats gandrihs arweenu ir saweenots ar kesteru amatu. Abu namu saweenofschana parahdabs eesh tam, la Wallā pastahw fewischla mahzibas eestahde, kuras usdewumā stahw, fagatawot kesterus, kuri ari spehtu ispilbit draudfes skolotaja amatu. Sai gan uš lituma pamata (Swoda XI sehj. 395 artikuls) kesteri nepeeder pee garidsneezibas un deen tilai pehz lihguma, tad towehr wini stahw tuwā faharā ar mahzitateem, kuri tos peenem un atlaish un kureem teem japeerahda peenahziga pallausiba (turp. 396—398 art.). Tahda wifse mahzitajam ar ween eespehams ne ween pahrluhfot tizibas mahzibas, bet ari dot skolotajam wajadfigos aistradijumas un pamahzibas.

Til pat setmiga paleel luterizigo mahzitaju pahrraudsiba par tizibas mahzibahm ministrijas un pagasta skolās. Mahzibas fundos apmelte-jot, mahzitajem arweenu ir eespehja, zaur aistradijumeem uš labato eelahrtot religiofo attihstibu un tizibas mahzibu usdewumms un mehrtus. Schee aistradijumi buhs skolai laira laika par swehtibu nesofchu mehrauklu un wifse, kas sihme-

Teletons.

Mahrtina basnija.

Mahrtina basnija Abgelskalnā bija kahdu laiku flehgta isdaramas pahrbuhweschanas deht. Schee pahrbuhweschanas darbi tagad pabeigti, ta la swehtbeenu, 16. nowembrī sch. g., wareja eeswehtit jaunā uswallā tehrupechos Deewa namu, kas zaur pahrbuhwi dabujis glihtatu, skaitatu isflatu.

Ir swinigs, swehts brijibis, kad basnija swehti sawus eeswehtischanas swehtkus; ir firdi aishrahboschs preeta brijibis, kad draudse attal war fapuzetees sawā mihtajā Deewa namā. Tahdu diwlahrtigu, swehtu un lihgsnu brijibi Mahrtina draudse peehshwoja swehtbeena, jaw mineta 15. nowembrī, un lihbs ar winu preezajahs katris, kam sawa tiziba dahrga un swehta, saws Deewa namā mihtsch un nepezeeschams.

Par Mahrtina basniju un winas eeswehtischanu tahdus wahrdus fahrijim.

Tai deenā kad swineja Mahrtina Luterā 300 gadu dshimfchanas deenu, proti 18. februari 1846. gadā, tika no Rigas Leelas gildes lozkeem nolemts, Abgelskalnā buhwet ewangeliski-luterisku basniju. Nodomato basniju sahla buhwet un to usbuhweja, ta la winu jaw wareja eeswehtit 26. oktobri 1862. gadā. Widoesmit un peezus gabus sawam usdewumam kalpojufe, glihta basnigina, preebeena widā uš kalnina, wairs newareja is-tikt ar sawahm telpahm, bija tilufe par mafu preeisch sawas draudfes, kas arweenu wairaf pee-auga; wajadseja kertees pee pahrbuhwes, kas bij israhbijufes par nepezeeschamu.

Isgahjuschā gadā tika nospreests, la ar pahrbuhweschanas darbeem jahsch un to wareja is-

darit, pateizotees basnijas patronem, la ari tahm familijahm, kas jaw pee basnijas dibinaschanas bija parahbijuschu sawu upureschanas prahtu, bij atdarijuschi sawas dewigās rolas, la ari pateizotees draudsei, kas sawas artawinas pasnegufe, ta la pahrbuhweschanas darbus wareja un eespehja isdarit jo pilnigi un plashatā mehrtā.

Pehz arkitekta S. Scheel kunga planeem jeb rifehm tika pahrbuhwe galā westa, kura eesch tam pastahweja: abi preeeschami tika peeweenoti basnijas deewalposchanas telpai un basnijas tornis tika nostahbits ishtajā galā, bet leeteribis un daukuma sinā tapa otris tornis zelts, zaur to wareja panahlt wajadfigās telpas preeesch lihku lambara u. t. dr. Sirtsniga pateiziba ja-issaka wifseem, ihpafchi keelajai gilbei par winu pasnegumeem. Pateiziba peenahlahs basnijas preeeschneezibai, kura ar gudru sinu un nepeeku-juhchu ruhpihu schim darbam nodewufes. Pateiziba un pilna atfshschana isfalama arkitekta lungam, kas pahrbuhwi wadija, jo winam ir isdewees, buhwes darbu isdarit zeenigu un patihltamu, leeterigiu noluhlam un stipru un kreetnu isweschana. Pateiziba un atfshschana preeeschkama muhrneeku meistaram Fischer lungam, kas sawu darbu pahrtahdajis apfinigi; pateiziba dodama wifsem mahstineekem un amatneekem, kas pee pahrbuhwes lihbsstahdajuschu un sawus usdods darbus teizami padarijuschi.

Busgaba laika aishwema pahrbuhwes darbi un pehz ilgas gaidischanas un ilgoshchans draudse attal wareja fapuzetees sawā atjaunotā Deewa namā un par io no wifas firds preezatees un pateiktees.

Basnijas swaneem skanot, wiefpirms Latweeschu Mahrtina draudse, ap pulstien 9 rihtā, fapuzehjajs glihti un lofchi igresnotā basnija. Super-

intendents Gāhtgens lungs tureja altara rumu, kura wifsch norahdija uš schijs swehtku deenas nosihmi un firsnigem wahrdem peemineja tos, kas pee basnijas pahrbuhweschanas darba lihbsstahdajuschu un palihbsfufschu. Sprehiki fahija mahzitajs Raehlbrandt lungs, kas wifpirms firsnigem wahrdem draudfes weeta pateizahs Rigas rahsti, patronam un wifsem gabdneekem, kuri ruhpejufes par schi nama paplaschinaschanu un pahrbuhwi, tad sawu sprehiki fahija tahlaki. Koris dshedaja: „Kungs, Tawa schehstiba“. Superintendentens Gāhtgens eeswehtischanu atklahdams, usrunaja fapuzehjufschu: Zil jauti ir ta swinga pagalmā! aistradidams, ta schis Deewa namā ir pa leelalai datai zelts no mihlestibas dahwanahm un la tahds mihlestibas darbs jo leela mehrtā attal ar mihlestibu atmahfajams. Koris nodseedaja: „Kungs, tu muhsu stiprums“. Pehz swehtischanas lihbs ar no draudfes nodseedatas dshemas zeremonija beidsahs.

Latweeschu deewalposchana bija klahst pilsehtas konfistorijas preeeschneeks (preees), wegalais birgermeistars Hollander, rahstskungi v. Kriemier un Baum (la rahst fuhitees). Keelas gildes wezafais un basnijas administracijā, la ari Widsfemes generalsuperintendents. Dee paschi lungi, la ari pilsehtas galwa un pilsehtas domes lozelti, rahte un wairaf gildes lozelti ari nehma dalibu pee Wahju deewalposchanas, kas sahlahs pulksten 1. No altara superintendentens Gāhtgens tureja swehtischanas runu, tai par pamatu lihdam tos wahrdus if 87. Dahwida dshemas, panis 1—3 un tad isfahzidams pateizibu un preeku par schijs deenas swehtkeem, pee lam weleschanas pesprouda, la tapat, la lihbs schim, ari turpmal schini basnija laira laika tiltu pahrudinati flaidra ewangeluma wahrdi.

Kad koris bija nodseedajis dshemu: „Stipra pils ir muhsu Deews“, tad mahzitajs Raehlbrandts uslahpa kanzelē un fahija swehtku spre-diki, par pamatu nemdams tos bihbeles wahrdus: Ebrej. gramh. nodata 10, pant. 23—28. Pehz tam deewalposchana turpinajahs parafā lahrtā, lihbs fahneehsa sawas beigās.

Tapat la 26. oktobra deena 1852. gadā, ta ari 15. nowembra deena 1887. gadā paliks ar ne-ihshschameem burteem eerashtitas Mahrtina basnijas wehture.

Lai muhsu Rigas mahminai weel buhtu preeeschirtas dauf tahdu gahschu preeeta deenu!

Par Mahrtina basniju runadami, newaram atstah nepeeminetu ari Mahrtina kapehtu. Schi atrodahs basnizai preti uš paleela smilschu kalnina, kur kapehtai ishta weeta.

Mahrtina kapehtā dahsch tauteteis un tautete gulbinati uš muhschigu dshu, no kureem lai peeminam weenu, kas sawu laizigo gaitu beidhs, sche adufahs wehstā smiltē no dshiwes geuh-tumeem un fuhrumem, no puhlineem un zihni-neem: Anfi Leitana, lo 9. maja deenā 1874. gada panabijam uš pehejo dshu un paglabajam Mahrtina lapds. Scho rindisu rakstajis ne tilai weenu reisu ween nostahgajis pee Leitana lapa kopinas, kur aprattas wihra mirstigas mee-fas, kam firds alash filti puftejufe preeesch sawas tautas un sawas tizibas, la jaw ishtam Latweetim, kahds mihtais nelaihs arweenu bijis.

Anfis Leitans neween sawu schaklo spalwu 19 gabus „Mahijas Weefim“ par labu tezinajis, bet ari fahrtahjis wifabus rakstus, kuri sawā laika preeelaitajahs pee Latweeschu labakeem raksteem.

Mahrtina basniju apmeldeami, ne-ahsmirshim nostahgat lihbs dshas weetinai, sem kuras wele-nahm dshs Latweeschu grammatu un rakstu ruhhs.

fees uJ leetas labaku eegroffichamu, tiks arweenu ispiibits.

Ja pee jaw augfcha teitka wehl peebistam, la tiqibas mahzibas pafneedi pehz grahmatahm, las no konfflorijahm preefch ewangeliski-lutertizigahm skolahm atkautas un la mahzibas waloda paleel tapat ta ogral Latweefchu waj Zganuu waloda, tad ifrahdahs, la 17. maja likums tautas fcolas konfessionelo karakteri ne lahdi nepahgrofa. Dafchbaschadas eedomatas bailes warbuht zehlfufchahs aif zitadeem eemefleem, likuma pafcha winas ne-atrod ne lahda atbalfta. Ja likumu apflata bef aiffpreedumeem un nodomeem, tad naw eefpehjam winu zitadi fapraft un tulot, ne la es to esmu darcjis. Solu konfessionelais karaktris naw pahgroffits un maja likumu pareifi leetojot, tahdas pahgroffichamas ari newar noiftt.

Es tagad pahreju uf ziteem mineta likuma no-fazijumeem, zaur luecem fcolas leetas teefcham eewefhi pahgroffijumi.

Uf fcha gada 26. janwari Wisaugftaki apftiprinata walfis padomes spreeduma pamato, tita Walfija noblbinata tautas fcolu inspehzija un zaur fcha gada 17. maja likumu nofozita mineto fcolu direktora un infpektoru darfbiba.

Walfis waldbiba fewi faweeno dafchbaschabalas tautas dffihwes pufes. Lai waretu fapneegt uf-tizetos mehretus un ispiibit uf-tizetos peenahlumus, walfis nobod dafchas amata darfbichanas waj nu personahm, waj dafchbaschadahn korporazijahm. Peh-deja formu parahdahs ta fawtia adminiftrativa pafchwaldbiba, lura naw ne las zits, la walfis amats, las uf-tizetos kolektiwperfonai (t. i. no wairat perfonahm pafchawefchah eefchabdei). Ta fcho jautajumu faprot finiba un to ari leezija jaunlaifu walfis. Rahdai faweenibai (la pilfehtai, lahrtai u. t. t.) uf-tizetama dafchadus pahrwaldbibas peenahlumus un winai dodama finamas teefibas, walfis tomehr newar atzelt fcho pahrwaldbibas peenahlumus karaktri, la walfis eefchabdes un winas uf-flatit par lahdas korporazijas priwatpeederumu. Walfis naw teefibas, afhozitees no winai peekrihofchahs pafchawigahs peedafichanahs pee pahrwaldbibas. Komuna, las walfis palihf fapneegt winas kulturdewumus un par to banda pafchwaldbibas teefibas, ir kolektiwamata wihrs, lam jabod walfis albidiba un jastahw fem pafchawigahs walfis kontroles.

Tautas atihftiba, las agral ne-atradahs fiarp walfis waldbibas uf-dewumeem, togad pamafam fahf pahreet walfis waldbibas rotas. Dafchbas mahzibas eefchabdes jaw dabujufchahs pilniq walfis eefchabfchu karaktri, zitas atkal — fewifchki tautas fcolas — waldbiba un komunas uf-fahfufchahs kopigi pahrwaldbit, pee lam waldbibas organeein uhdota kontrole par fcolas leetu lahrtigu wadifchamu.

26. janwara likums nofala tos waldbibas organus, luecem uf-dots kopigi ar komunahm un lahrtahm peedafitees pee fcolu pahrwaldbibas un 17. maja likums atkal nofala fchahs eedafichanahs formu un mehru.

Politikas pahrfkats.

Wahzija. Swehtdeenu Wahzijas keifars fanehma jaumezelti reichstoga preefchneezibu. Par fcho fawemfchamu pehz Berlines awifcham waram pafneegt fchahdas finas. Keifars ifflatiyahs fpehzinats un fpirgts; wina balfs gan drufzjn dohji flaneja, bet nebija aiffmatafe. „Es preezajos, la juhs atkal eezelti fawds amats un preezajos, la juhs fche waru apfweiginat.“ Ar fchahdeem wahreem keifars uftrunaja reichstoga preefchneelus.

Rad v. Wedell lungs iffazija reichstoga lihffjuhtibu ar kronaprintfcha flimibu, tad keifars fozija: „Zuhs gan warat eedomatees, zit dffiti tas mani wara wezumä fatrihjinaja, la wihrs, las mehfigi un garigi litahs apgalwojot par walfis nahlamibu, togad no tahdas flimibas fagrahbits, fur wifch atrodahs fiarp dffihwibu un nahwi, ta la pilniga ifwekfchahs pehz zilwetu faprafchahs ifleelchahs par brhnumu.“

Pahreedams uf reichstoga atlahfchamu, keifars iffozija fawu nofcheplofchamu, la pats neworejis pee atlahfchahs klahf buht, lai buhtu warejis trona rumas beigahs wahrdus iffazit: „Es buhtu lahpraht pats fazijs, la es gribu meeru, bet lam man ufbruku, tad ...“

Zahkti fawä farumä keifars norahbija uf tagadejo Franzijas politifko flahwolli, lueas tagadeis presidents kreetnä prahtia gabdajis un la konfervatiwi pafchawofchahs buhifchahs uftrudams) par republifku ruhpeees, la mehjs tilai to waram darit preefch monarkijas (kehnia waj keifara walfis). Nahlamiba ne-efot bef apdomibas uf-nemama, tapehz la newarot finat, las Grewi lunga weeta tilfchot par Franzijahs presidentu.

Par Wahju kronaprintfcha flimibu nelas jauns naw finojams, tilai buhtu pemimams, la augflais flimneefs beidfamä laita warot labali noriht un weeglati runat. Zitadi wifch juhtotees pilnigi wewels un fpirgts. Zeribas ne-efot atmetamas, la kronaprintfchahs wehl dafchu labu gadu

warot dffihwot. Weigäs wehl peelfifim lahdu fluu if San Remo, la ta lafama lahda Berlines awife: Jaw lahdas deenas eefahla jauna ah-ftefchana pee kronaprintfcha: winam pee ehfchahs un dferfchahs tahda lahrtiba ja-eewehro, la wifch pawifam aturahs no zutura bandifchahs. Lai gan fchi ah-ftefchahs wihfe atbalftahs pilnigi uf flimiteem pamateem, tomehr ta wehl dafcheem ifflaweteem ah-fteem efot gan-gribs bijufe nepafifhtama.

Franzija. Tagad Franzia wift prahti un rumas grofahs ap weenu jautajumu: „Rad Grewi atlahpfees no fawa presidentu amata, lo tad wina weeta eezels par presidentu?“ Pehz finahm, lahbas lihfs fchim awifch pafneegufchahs, buhtu nolemams, la Grewi no fawa amata atlahpfees un la jaw uf-ftahbiti trihs kandidati, Freifine, Ferri un Flokd, no luecem weens par presidentu buhtu eezelams. Lai gan ta fino, tomehr wehl brofchi newar finat, waj Grewi teefcham atlahpfees, jo galu galds waretu ifnahlt, la wifch paleel fawä amata. Fchi leeta ir tahda: Grewi tilai tcepehz grib atlahpfees, ja zaur tcepehz labums notiltu republifas waldbiba; tagad arweenu wairat ifrahdahs, la zaur wina atlahpfeehanos netilai nelahds labums nenotiltu republifas waldbiba, bet ifzeltos leelatas julas, las wifu republifas waldbibu waretu eegahft leelas breefmas. Ja uf-ftahbiteem kandidateem buhtu tildaus uf-tizibas un peekrihofchahs no Franzijas pufes, zil ir tagadejam presidentom, tad Grewi bef fchahbichanahs atfozitos; bet ta tas naw. Grewi pareds, la jaumezeltam presidentam wehl genhtaki nahftees julas iflihbifinat, tapehz, la tam trubtu wifchawigahs uf-tizibas un peekrihofchahs. Fcho apftahki eewehrodams, Grewi lihfs fchim faweees atlahpfees.

Pehz wifchawigahm awifchu finahm wefams, la Grewi fchihf nedelas zetortdeenu gribot deputatu namam paflubinat, la atlahfchotees no presidentu amata, un la tad peektdeenu tilfchot uf longrefu fa-azinatit deputatu namas (tautas weetneeki) un senats, luei tad kopä, la tas likums nofajits, eezelchot jaunu presidentu. Janogaiba finas par fchihm diwahm fwarigahm deenahm, tad wefcham, lahds buhs par jauno presidentu ifwehlets, jeb waj Grewi wehl buhs palizis amata.

Julas tagad Franzia ir leelas, no lueahm war weegli ifzeltees leeli pahgroffijumi. Dafchi politikas prateji jaw parehs, la Franzija jaw fogatawojotees uf rewoluziju. Zil fchahdeem politikas pareteem buhs tafnibas, to tilai nahlamiba warehs peerahbit; tomehr mehjs winau domas te negribejam atlahf nepeeminetas.

Italija. Sehtdeem nahja deputatu namä pee pahrfpreefchahs no waldbibas eefneegtais preefchlikums. Stab trihs deputati, uf fcho preefchlikumu fihmejotees, bija runajufchi, tad ministru preefchneeks Krispi, atteezotees uf fiarpantiflo politiku, ifflaidroja, la Italijas waldbiba flahwot ar wifchm ah-femes waldbibahm draudfiga fatif-fme un wehlotees, lai meers tilu uf-turets. Fchini noluhä waldbiba paleelot uf-tiziga faweeem nolihgumeem ar zitahm waldbibahm un pee tam zeeti turotees. Waldbiba gribot, lai Italija zaur faweeem nolihgumeem baubitu wifus tos lahbums, uf lahdeem winai la leelwalftai efot teefiba. Neweens nedrihftot Italijas eefchleetas eemafitees. To praftot Italijas gods, bet fpreeft par to ne-efot weeta. Zahlat runadams, Krispi iffozija pahrfcezinahs, la tagadeis deputatu namas (tautas weetneeku fapulze) waldbibu winas genhtaja uf-dewumä pabalftifchot likumiga zeta. Waldbibas preefchlikums gandrihf weenbalfigi tita peenemts.

Par gaidamo Italijas lauru ar Abefiniju waram pafneegt fchahdas finas: Italeefchu elfpedizija tagad pilnigi fapulzejufchahs Mahawä un kara-pulki tureenas apfahrdne apmetufchahs apzeetinata legeri. Elfpedizija pafchaw uf 476 ofizeereem, 18,785 faldateem, 36 leelgabaleem un 1572 fiigeem un fiig-ehfiteem. Kara-pulks eedaltis ifchetras nobatas fem generaku Ejené, Kanwi, Baldifera un Liuja wabibas. Bef tam winceem wehl leelas referwas, las flahw pafcha wifchgeneraka wadiba. Tilihf gaidamais lameeku pulks buhs klahf, tad rihlofchahs fahftees un Italeefchi dofees preti faweeem eenaibneekem, fur apzeetinaufchahs fawds kalnds un wifadi randsfchahs aiftawet eenaibneeku eelaufchahs. Ari pats Abefinijas kehniafchahs dewees paliga fawam wifchgeneralim Mas-Alulam. Kara if-nahlumus laitam atkarafees no tam, waj wina (proti Abefinijas kehnia) apafch-kehniafchah, fchahs waldbineefs Menelits, flahfchahs uf Italeefchu pufi, waj ne; lihfs fchim Menelits totit draudfigi if-turejes pret Italeefcheem. Ja wifch ari turp-mal ta if-turetos, tad Abefinijas kehniham ari eenaibneeks draudetu aif muguras.

Anglija. Ifgahjuscho swehtdeenu fawä finamä weeta atkal leelas pulks laufchu fapulzejufchahs Londoné, bet polizija bija tuhft uf weetas, ta la nelahdi nemeeri newareja notiltees. Tagad leelchahs Londoné buht meers, tomehr Anglu waldbiba draud jauni nemeeri no zitas pufes, proti no Ifrijas. Fur atkal jauni nemeeri parahbi-

jufchees. Ra no Bimerikas teel fiawts, tad tai deenä, lueä tita fawä laifa uf nahwi noteeftati Feneefchi Allen, Larkin un O'Brien, laudis fapulzejufchahs un trofchahs. Polizija raudfija fapulzejufchahs iflihbifinat. Satrazinatee laufchu pulki iffta polizijas kafermai logus, ta la polizijas faldati kehrahs pee eeroftcheem un laufchu puhstus aifdftina no eelahm. Daudf zilwetu tita eewainoti.

Ifgahjuscho nedetu wewels flais zilwetu fem fwefcha wahrda atbraufufchi no Amerikas uf Biverpuli. Wina zeta fomä atrada fprahbifinafchahs weelas. Wini aifbifinajahs, fajidami, la efot kalna rozeji, luecem Amerika wojagot fprahbifinafchahs weelu preefch flinifchu flabinafchahs, un la wini nemas nefinajufchi, la Anglu likumi aifleefdot, tahdas weelas lihfs weft fawäs zeta fomäs. Bet polizija bija taif domäs, la fchahda aifbifinajahs efot tilai wiftiba; wini tilai gribejufchi fprahbifinafchahs weelas eedabut Anglijas robefchahs. — Ifru nemeer-neeki Kollons un Sarkins atbrauzä Glasgowa. Wini papreefchu bija biketes lihfs Biverpule ifnehmufchi, bet baibijahs, la polizija wina atbraufchamu buhs finat dabujufe. Tomehr flepene poliziti bija fa-odufchi, la wini fawu zeta mehrti pahgroffijufchi, dodamees uf Glasgowa. Wini drihf pehz tam, tad Glasgowa bija nonahfufchi, tita apzeetinati. Diwi ziti Feneefchi bij nonahfufchi Biverpule un tur lahda namä eefortelofchahs. Rad polizija to dabuja finat, wina tuhdat dewahs uf mineto namu, bet meletos putninus wairas ne-atrada, tee jaw bij aif-laufufchahs projam, laitam jaw aifbraufufchi uf Franziju un no tureenäs dofees uf Newjorku. Zil daudf finat dabujufchahs, polizija warbuht if-dofoes, breefmas nowehft no Anglijas, lahbas tai braud no Ifru nemeer-neeku pufes zaur fprahbifinafchamu.

Rumenija. Swehtdeem Rumenijas kehniafchahs aiflahja tautasweetneeku fapulzi ar trona rumu, la no Bularefchahs teel fiawts. Sawä trona rumä wifch norahbija uf labu fatifhmi ar zitahm walfim un pee tam peemineja, la beid-famäs gabds pee Rumenijas robefchahm (proti Bulgarija) plofchufchahs nemeeri, tomehr efot if-dewees, meeru uf-turet Rumenija. Robefchahs efot ar Auftriju-Ungariju iflihbifinat un fchis iflihbifinajums ifdewees pa prahtam; kara-fpehks efot labi atihftijees, ta la feme ar to warot buht ar meeru; tautas lahlahjiba efot weiziwata un pazelta un finanzas la ari kredites buhifchana atrobotees labä flahwolli.

Afrika. Preefch lahda laifa finojaw, la Afrikas walara datä, fur Wahzija few eetaifufi koloniju, atrafts feltis femä, ta ta tur war eetaifit feltä raktuwes. Tagad nahf finas, la teefcham fchi feme efot ifdewiga preefch feltä reguhifchahs. Fchi feltä feme atrodahs pee Tsaobis, zeta no Walfifchahs uf Otjimbinku, lahbas 160 werftes no Walfifchahs. Minetais femes gabals tita 1884. gada pirtis preefch Biberiz lunga.

Wefhules un finojumi.

(„Mahjas Wefha“ originalas korrefpondenzijah.)

No Konefes mums rakfta: 13. nowembri fch. g., pullften 4 rihta, Rudufchu mahjä ifzehlchahs uguns grehls. No lopu tuhfs ifzeldamahs, uguns drihf wehns ifplatiyahs, ta la ugunei par upuru kruitufchi daudf lopu, la: 15 gowis, 3 juhtas, lueas labi nobarotas, tad aitas un wifa bariba. Ifgahft wairat ne-eepehja, la tilai fiigus, meenu gowi un diwas telenus, la ari zitas ehlas. Stahbi kehina wairat neta uf 1000 rubtu. Mahja bij apdrofchinata weetiga pagafia uguns apdrofchinahs beedridä. No lam uguns zehlees, wehl naw flaidri finams.

Wofinuu Upmaleetis.

No Stahlenbergas mums rakfta: Schejeenas pagafia oktobra mehneft beefchi ween notufchahs fahbifibas, wairat fawmneeteem iffagtas aitas no kuhitim. Nakti no 30. uf 31. oktobri iflaufa W. J. mahjas graudneekem kleftis un pagrabu. No uflaufä pagraba iffagtas 2 mahrz. fweefta un beefa peena; no uflaufäs kleftis atkal iffagtas 30 olittis puftnahma un 80 olittis thiras wifnas wadmalas. Fcho klefti uflaufis, faglis gribejis wehl otru uflaufit, bet fchi bijufe ar bultas aiflehgu aiflehgtä, to newarejis atlaufit; tad mehginajis enges atlaufit, zaur lo zehlees leels troknis, un funs, las pee kleftis gulejis, fahjis roet. Saglis gabjis funi no kleftis projam dffit, bet te puiftis, las kleftis augfchä gulejis, fahjis lai nefti funi, zaur lo faglis tizis aifbaidit. Ir brhnumas, la puiftis naw dffitbejis fagta eelaufchahs, un funs ari nebija ahtraki pamantit.

Zat pafchä nakti tita uflaufis ari J. L. un Df. mahjas deenafneeku kleftis, fur iffagtas drehbes, nauda un ehdamas leetas. — No fagta wehl lihfs fchim nelas naw finams, bet lai Dewes bod, la wifch fawai algai ne-ifbehtu.

Rugainu Peteris.

No Kleftfchu pagafia (Witaures draudfe) mums rakfta: Preefch femtopjeem zeribas pilnais rubens ir atnahjis un ari jaw aifgahjis. Lauku augfi ir wifch eewahfti, ta la latris laufftopis war ap-rehfinat, zil leels buhs wina fcha gada eeneh-

mums. Fchis gabds, lauku rafchajumus apflatot, gan ir labals, bet lehtas zenas eewehrotojt, tomehr nebuhs tahds luplis un pilnigis, la to weh-lejamees. Ta par peemechru tagad pee mums par rubfeem un meefcheem wairas negrib dot 2 rubli puhä; aurohm wajaga iffti labahm buhi, ja mafä 1 rbl. 25 kop. par puhru, pee lam wehl japeemin, la mineräs zenas tilai war Rigä dabut, luea no mums lahbas 80 werftes atlahfu.

Preefch lahda laifa fchejeenas jaunelki fahhahs dfeedafichahs lori fem weetiga flototaja wadibas, bet fchim lorum bija ihfs muhfs. Zerefin, la gaidamees wifchawigee dfeedafichahs swehtki nahlofchä gada ari muhfu aplufufcho dfeedafichahs lori pamodinahs uf jaunu dffihwi.

Seebinu Alberts.

Is Walfis galwas pilfehtas.

Peterburga. „Wald. Behfnefs“ ifflubina Wisaugftati Peterburgas apprintä kara-teefas no-fpreedumu, pehz lura 12 podporufchiki, 1 lafatu lornets un 5 mitfchmani aiffti par tahdeem, las nofeegufchahs pret kriminal-likumu 250. paragrafu, un tadeht noteeftati uf wifu bfinuma un deenafä teefibu pafaudefchahu un uf latorgas darbeem, waj ari uf nomefchahs Sibiritjas at-tahladis apgabalds. Bet keifara Majeftate fchep-figi eewehroja, la weetneeki nepilngabigi, la wini zaur ziteem faundareem pawedinati uf no-feegumu, la tee ifrahbifufchi ifftu un dffitu no-fcheplofchahu un iffazijufchi fiwignato wehlefchahs, fawu jaunibas alofchahs, iflahot zaur wifu fawu turpamä dffihwi — wifu fcho eewehrotojt, keifara Majeftate Wisfchepfigi pawehlejis, kara-teefas spreedumu pahrwehfti nofeedsneeku degra-dazija (nozefchahä) par praftteem faldateem, pee lam wineem atwehlets, pehz nofagita laita atkal tapt pa-aughtinateem par unteroffizeereem un ofi-zeereem. Tilai weenam mitfchmanam fchihf teefibas wairat aprobehofjomas.

Waldofcham fenatam, la „Now.“ fino, nahf-schotees ifspreeft jautajumu, waj meehds, lueas, la finams, naw eewefhi likumi, pilfonu fapulzes represente wifu lahrtu eemihneelus (flahjahs par wina weetneekem un aifftawjeem), waj tilai pilfonu lahrtas eemihneelus ween.

Par kara-wirfteefas presidentu eezeltis generolleitnants Melnikis.

Zelu ministris, la „Now.“ fino, efot eefneedfis ministru komitejä preefchlikumu par dafchadu jaunu dffelfzetu buhwes apftiprinafchamu. Nodomato dffelfzetu buhwes, pehz notufchahs ap-ftiprinafchahs, waretu uf-fahft jaw nahlofchä gada. Preefchä likto dffelfzetu fiarpa efot nodomatas fchahdas lihniaf: 1) Widus-Ofhjas dffelfzeta lihnia no Tomfjas lihfs Krafnojarkai, lahdu 600 werftu garumä un Ufuri zetu no Wladiwofstas lihfs Buffei; 2) Wladikawlafas-Petrowftas lihnia, ap 248 werftem; 3) Muromas-Kafanes lihniu ar fara lihniu uf Sim-birfku, garumä lahbas 566 werftes; 4) Per-nawas fara lihnia uf Rigas-Pleflawas dffelfzeta, no Wallas uf Per-nawu, lahbas 130 werftes garumä, un 5) So-fowas-Sewaftopoles dffelfzeta fara lihnia, no Dfchautas flanzijas lihfs Feodosifas pilfehtas, lahbas 115 werftes garumä. Preefch fcho dffelfzetu darbu ifdarifchahs zetu ministris peepra-fijs pawifam 8,252,500 rubtus, tas ir zaur-mehrä nemot 400 rbl. preefch if latras werftes. Bef tam zetu ministris Woffjens nodomajis lit buhwet Umanas dffelfzeta lihniu uf deenwidus-reetruma dffelfzeta beedribas kehina. Bef mineeteem zeteem efot nolemis pabeigt jaw uf-nemtos dffelfzetu darbus. Rigas-Pleflawas dffelfzetu ar Wallas-Teherbatas faru lihniu — 364 wer-ftes, Mfchewas-Wafmas — 115 werftes, Sa-maras-Ufas — 452 werftes; Romnu-Kremen-fchugas — 198 werftes. Wifus fchahs dffelfzetus gribot nodot braufchahai jaw nahlofchä gada.

No Peterburgas par tureenäs Latweefchu draudfi „B. W.“ dabujis fchahdu finu: Jezus bafnigas draudfes walde, las agrali fahfahweja tilai if Wahju lozetteem, tagad fahfahw pa pufei if Latwu draudfes, pa pufei if Wahju draudfes lozetteem. No Latwu draudfes fcha gada maja mehnefti tant (proti Jezus bafnigas draudfes walde) tita eewehleti: gimnafthas infpektors M. Remifis, gimnafthas flototajs D. Belzis, weterinarfinibu magiftris Sr. Felmanis, zetu infcheneers L. Wes-nilows, tirgonis J. Sprogis un fabriku eerehdnis J. Wilts.

Dafchadu eemeflu deht Wahju draudfe fawu wehlefchahu ifdarija tilai oktobra mehnefcha peh-dejas deenas. Eewehleti tita fchahbi lungi: fenata eerehdnis Schlerffis, infcheneers Felmanis, infcheneers Turichs, domenu ministrijas eerehdnis U. Wlaus, lapteinis Wexters un kapitalifhs Kra-femans.

Fchee bafnigas walde wihri nu fawä pirmajä fapulze par fawu kopigo, tilkas Latweefchu, la ari Wahju draudfes preefchneeku ir eezehlfufchi gimnafthas infpetoru flahftrahtu Remif. — Nowehlam daudf laimes un bagatas felmes jaunai bafnigas waldei! Darba wina buhs pilnas rotas.

Jaunakos finans.

Widemes gubernators, eewehrodams, la daschds widds paradijufchahs lipigos slimibas, la scharlaks, melnas balas, disteritis u. t. t., usdod wifahm pilsehtu un lautu polizijahm us tam luhfotees, la top nowerhtis wifas, las weizinatu lipigu slimibu isplatischano un sewischi luhfotees us tam, la 1) tabdu personu lihki, las miruschi ar tifu, balahm, scharlaku disteriti, masalahm u. t. t., teel paglabati (apbediti) pehz abrstu lituma 917. art. (litumu swoda XIII. data 1857. gada isbewumda) nofajijumem, tas ir triju deenu laika pehz tam, kad nahwes eestahschana apleezinata. Zurlaft teel peeshtmeis, la zaur 26. janwari 1887. gada Wisaugstali apstiprinato walfis padomes spreedumu teel nofajis: karsta wasaras laika war lihkus paglabat jaw 24 stundas pehz nahwes, ja ween mireja nahwe ir pateesi apleezinata, waj kad parahdas sifmes, las leezina, la lihkus jaw sahjis truhdet. Veegiba par to, la persona teescham jaw miruse, ja-istralta abrtam, waj weetigam garibneelam, waj ari polizijai. 2) Ja-aisleeds nest tabdus mirenus, las miruschi ar augsch minetahm slimibahm, walejds sahrfids, waj atwehrt fabrlus us kapehtas, eelam tos eelaisch kapds; tapat naw atkajams, tabdus lihkus istahbit basnijas, waj turet walejds sahrfids dshiwollods. 3) Kapam, kura apof personu, las minetas slimibas miruse, wajaga buht dslitam 2 1/2 arschinu. (W. G. N.)

Barons Arturs Wolffs, kuru, la finans, fenats noteefaja us nomechano Zekaterinoburgā, tagad, la „Rig. Ztg.“ teizahs dabujuse finat, tizis pilnigi apschelots. Jelgawa. 9. un 10. dezembri sch. gada Watweeschu draugu beedriba noturehs Jelgawas musejas namā sawu schi gada kapulzi. Sahlums buhs pulstien 11 preelch pudbeenas. Stary zitahm leetahm Dr. A. Bielensteins zels preelchā tabdas datas no finiska raksta (etnografiskas robechlas 13. gadu finiteni pee Rigas juhras lihuma), pee kura wifsch jaw ilgatu laiku strahda. Schint kapulzi war weesi tilt no beedreem eewefi. Jelgawa. Rā „Mit. Ztg.“ fino, tab diwi sehni 8. nowembri sch. g. apalkch Driksas tilta, ledum luhstot, eekriuschi uhdeni un tapuschu isglahhti zaur tabda trescha sebnā duhschibu un apdomibu. Tagad mineta awise dabujuse no usfajamas pufes finat, la schis droschais glahbejs ir barons Friedrichs von den Brincken, un proti tas patš, las jaw preelch labdeem mehneseem no slihschanas nahwes isglahba Steffenhagena drulatawas leetu isnefeseju P. — Buhtu wehlejam, la schahbi usupurechschanas un duhschib, peemehri ari abrigi tiku atfihiti. Kursēm esot 5800 masu krona semes gabalu, 1/3—3 defetinu leeli, las isdoti wakineekem un salbateem. Kursemes kommissija preelch semneeku leetahm likuse preelchā, schos maso semes gabalu turetajas atwabinat no draudses un gogasta naudas un natural-nodolkeem. Domenu walde tam peekrihtot un leeta nodota tabfakai ischschirchanat. Iganuu laurfaimneezibas beedriba, la „Esti Post.“ raksta, nodomajuse nahfoshā wasarā, ju-

nija mehnesi isfihlot linu istahbi, pee kuras grih peeweenot augtu dahrsu eegrosfichanas nobatu; pehbeja nolemts istahbit wijadus planus preelch dahrsu eetafichanas. Domenu ministerija linu isfrahdes komitejai peesuhstichot 1 fudraba, 2 bronfa medalus, la ari trihs usflaweschanas rakstus. Somija. Rā „Postimees“ fino, tab Somija esot nodomajuschu eewefi lihku fadefinajuschu. Refen atpatak tur esot fadefinajuschu tabdu jaunās meitas lihki parafas aprafschanas weeta. Profesors Polins turejis atlahtu preelchschajumu par lihka fadefinajuschanas labumeem. Esot tur jaw fastahjusehs lihku fadefinajuschanas beedriba, kura jaw staitot 25 lozelkus. No Saratowas gubernas raksta „Peterb. Gas.“ Slahda sahshchā semneeki nospreeda, slehgt ftolu un tahs weeta atwehrt dshereenu pahrdotawu, kura wezalais pagafija weetneeks usfehma walhibu. Brandwinu pret wefeli nehma us paradu un tagad eesahschahs wispahriga schupfoshana. Wif firmgalwi frogā dabuja weetu par „eeshjejeem“, rehkinu weedeem“ u. t. pr. un wif dshera bes mitefchahs. Zanekki, redsebam, zil labi klahjajs wezajeem, israla ee-aju us frogā pagrabu, isnefa wifu brandwinu un to isdshera. Jeniseija, Sibirija, 27. septembri pawifam negaidot eeradees lahds Augtu twaitonis, las us tureeni atwedis wifadas prezes. No Jeniseistas projam branddams, wifsch no tureenas grihot labibu nemt lahbinā. Keisaristai mahstlas akademijai, Peterburgā, 4. nowembri bija gada iwehkti. Akademija, la is isdota pahskata redsams, schim brijahm pa dachdabachadahm nobakahm ir 293 akademiski un

214 brijahllaufstaji, lopā 507 mahzetki. Wini gada laika isgatarojuschu 6165 barbus. Sudraba medalus dabujuschu, starp ziteem, ari Indriks Janfons, Julijs Zaune, Reinis Krügers, Jorgis Storchs un Julijs Reinbergis — pirmee arfikturā, pehbejais glefnofchā. Jf Widus-Afijas atbrauzis us Waku inscheneers Jendrichs ar bagatu krahjumu retu un dahrgu waru (laparu) prowju, kuras wifsch usgabjis dachdās Kreemu Widus-Afijas datās, pa dafai ari Bucharā. Jphafchi eewehrojamas esot fudraba, swina, wara un dshelawara prowes un dachdās akmenu ogu un sehra prowes. Wifsch schis krahjums taps wefis us Maslawu preelch kinistlas ispehtichanas un slaidra metala procentu isfinafchanas. Telegrafa finans. Parif, 18. nowembri. Daudis prowizēs pa dafai peekriht, la Grewi paleel amata, pa dafai pretojajs, la Ferri tiku eezelts par prezidentu. Nabitaki usflata par mahneem monarkistu finojumus, la wini balfoshot republitanu kandidata labā. Parifsch grafs atazinajis pee sewis Londonē Orleans printschus pahrspreeschanas deht, lahbas instrulzijas buhtu dobamas Franzuschu deputatu labai pufei. Jphafschneeks un isbewej: Ernst Plates. Aftibidoshchis redaktors: Dr. phil. Arnold Plates. Rihis 19. nowemb. atnabstufchi 2117 lugt; aishahjuschu 2174 lugt.

Sludinajumi.

J. Stamm,
Johu-ahstis,
Wehwern eelā Nr. 1.
Runajamas stundas no pulsti. 10 libis 1 pud. un no pulsti. 2 libis 4 pehz pud.
Swechdenās un augstās sivechfu-beenas no pulsti. 10—12 d.
Pilsehtas walde.
Gifabetes eelā. 1. Ambari eezitri atrodahs pilsehtas spileca teipa Nr. 1, ir isibejama.
Zadeht usajina refektantus, tablatu farumu deht greehtes pee ekonomijas walde, pilsehtas namā, leelā Rehtinu eelā Nr. 5. Rigā, ekonomijas walde, 13. now. 1887. (Nr. 3334.)
Pilsehtas walde.
Lufschā telpas linu swaru namā, Teatra bulwari, kuras war isleedot pa dafai dshiwolltem, pa dafai preelch negulwifchanas u. t. pr. isihes Rigas ekonomijas walde.
Zadeht usajina refektantus, tablatu farumu deht greehtes pee ekonomijas walde, pilsehtas namā, leelā Rehtinu eelā Nr. 5. Rigā, 13. nowembri 1887. (Nr. 3335.)

Baltijas Kalendaris
1888. gadam.
Slaidrais emahjums nabl Rigas Latweeschu beedribas Sinibu kommissijas lafe preelch palidshibas snerghschanas masturigeem studentem un preelch kreina Latweeschu rakstu weizinaschomas.
Saturis: Kalendarija. Parestihigo kalendris. Schidbu swebsti. Eewehrojami notikumi is Kreemu un Latweeschu wehtures. Keisara jiltis. Kreemijas waldneeki no Romanowa jiltis. Ahsenju waldneeki. Zirti. Jaunee Franfich mehri un swari. Labibas un beramu preelch mehri, salihstiniati ar Kreemu ischeweritu. Plafnu mehri, salihstiniati ar Kreemu defetinu. Garuma mehri. Pilsehtas Kreemu walfi. Sinas par palli. Nofajijumi par telegrafu. Rigas tibinaschana (ar Rigas planu no 1621. gada). Sirds haifa. Seema. Wina. Wufsu deenifschā majse. Preelch lam ir mite un zis. Latweeschu un Iganuu Pletinas gubernas. Es Latwu sehns. Stahhini is tehnu laitem. Lihpawit laikuma. Apinins un tawais meita. Dueni. Ari eemefis. Isfahschschana. Wehriigi. Adrefes. Sludinajumi.
Maksā 25 kap.
P. Dihrikis un beedr.

Latwijas Kalendaris
1888. gadu isnahjis.
Saturis: Kalendarijums. Bafnijas swebsti. Schidbu swebsti. Keisara jiltis. Jf Kreemu un Latweeschu wehtures. Ziru beenas Wideme, Kursēm un Leifschds. Dshel-jeli. Wofa nanda jamafka. Dshichansu drauzeni starp Rigu un Behtin. Uf jannu gadu. Par dachdabam lalka slimibahm. Repechdams. Labwechiba. Arabeeschu parunas. Dshineca gogala. Generals un sekretars. Domu peheles. Rikades pirmā mibelefika. Schis un tas. Atreeschchans is lapa. Baronis. Kinisti. Jofli. Sludinajumi.
Maksā 20 kap.
Pahredbu ari wifus zitus kalendarus. Atfahpawehjeem atrehtinu labas procentes.
J. Stujinich,
Rigā, Peterburgas Ahrigā,
Nr. 11, Lehdabas (Kalku) eelā Nr. 11.
Manā bilshu- un grahmata-drulatawā un burtu-leeluwē Rigā, pee Petera bafnijas dabujama:
Widemes weza un jauna Laika-grahmata
us 1888. gadu.
Maksā: ne-eseeta 5 rbl. stmu gab., eeseeta 10 lap. gab. — Laika-grahmata pahneefj jauku sahshu, bildehm pufschotu, dsheminas u. t. t., tigrus-beenas Wideme un Kursēm, zela rabhitaju lauzeneekem, las Rigas bodēs grih lo pirti u. t. t.
Ernst Plates.

Rupat tika gatawa un ir manā grahmata- un bilshu-drulatawā un Latweeschu grahmata pahrdotawā dabujama schahba jauna grahmata:
Dseefmas
no
Bundulu Andreja dehlina
Dehtera.
Maksā 10 kap.
Ernst Plates.
Pianino
un
tafelklaweeres
isihre
Wandeberts.
leelā Pils-eelā Nr. 13.
C. Buschmanns,
tilla galā, Almenu un Grashju eelu Sudri Nr. 9, Rigā, usnemahs wifas harmonikas, la: Herophomas, Arifonas, ispehjamās lasites u. t. t. pr. par it lehtahm zenahm islabot.

Jaunas meitas
no semehm, kuras dahmu-drehju schupfichanu kreini grih emahjites, war peeteltees Gelfariga, Kiofiteru eelā Nr. 7, 2 trep. augschā.
Widemes weza un jauna Laika-grahmata
us 1888. gadu.
Maksā: ne-eseeta 5 rbl. stmu gab., eeseeta 10 lap. gab. — Laika-grahmata pahneefj jauku sahshu, bildehm pufschotu, dsheminas u. t. t., tigrus-beenas Wideme un Kursēm, zela rabhitaju lauzeneekem, las Rigas bodēs grih lo pirti u. t. t.
Ernst Plates.

Rupat tika gatawa un ir wifas labalās grahmata pahrdotawās dabujams:
12. gadagahjums
Sieslacka Latweeschu Kalendaris
1888. gadam:
Maksā 30 kap. Kalendaris nobata lapat la jidē gabds. Stahnu nodalā atrodas: Gotthards Kestlers, pirmās Kursemes herjogs. Keestlinu maniteese, originalistahste. Peena faimneezibas pahelabofchana. Wites un bishofopiba. Augtu lotu dabisi. Kartuselu komedija: Kasmirs jeb Saromits, sawa gadu simteem warenais lauritajs, ar 51 bildi. Wispahrigs wahrs par wesehtu. Par behtnu audinofchānu. Wufsu seltenem. Rode. Edwards un Alma, teika pehz tawais mutes. Keif tufschu jayregas, stahps ar trihs bildehm. Writas ziotajis Roberts Flegels, ar bildi. Semes reizeschanas, ar diwi bildehm. Derigl padomi. Jofli.
I. bilshu peelifums: **Gotthards Kestlers.**
II. " " **Rigas tigrus un Daugawas krafa,** fagatawots pehz no Wurfenu tunga krahfotās bilde.
Zai pahschā apgahdeens isnahja pirmo reisi:
Sieslacka Kursemes un Widemes Laika-grahmata 1888. gadam.
Saturā atrodahs diwi stahsi ar 15 jaulahm bildehm un bilshu peelifums „Krislus galwa“.
Kalendaris maksā tilai 10 kap.
Rigā atfahpawehjeem dabun scho Kalendaru J. Kasmira lga grahmata pahrdotawā par tahm pahschahm zenahm, la Jelgawā Sieslacka drulatawā.

Kā fenatōs gabds, tā ari schogad eedrofhinajōs greeft zeen. publitās wehribu uf teem no manis eewefteem dakeem kartoneem ar
100 wehstulu papira lofnehm (ar lihniyahm jeb bes lihniyahm) un **100 kuwertem** ar wahra pirmeeem burteem, glihts, balti eespeestā drulā Kreemu un Wahru rakstōs par
1 rubli,
las tā seemas-swebhtu dahwinalumi arweenu atraduschu patifschānu, bej tam wehri pechahwaju
kuras atrodahs
50 lofnes smalks dahmu pahsch-papihrs un **50 kuwertu** balti eespeestā drulā par
1 rubli,
tā ari
isgresnotas lahditēs,
ar smalkakeem balteem un krahfimeem wehstulu pahbreem un saunakeem monogrammeem krahshs, felta un fudraba drulā par dachdabam zenahm un laipni lahju pee laila apstellet.
August Lyra,
Raus-eelā Nr. 3.

Loti lehti
ir pahrdodama
mahja (sura atrodahs pahrdotawa ar lelu krahni preelch maifes jephchans un pagrabs) ar eedbegi un witeem turloht peedehgham jizahm eesham un telpahm, wifsch preelch lahda lauzeneeka, las grih Rigā us dshibi nomefrees. Eshas ir jannas un par 7400 rbl. adrofhinatas Ahrigas sawstahrijā ugunt-aperofschinajanas beedribā un teel slimibas un zitu apfahstu deht par to zetti nofajito zenu no 5400 rbl., het bej lahda wintaja, pahrdotat, uf krahm gut hipoteku beedribas parads no 3000 rbl., kufsch nefad netel usfajits, bet ar laifu padō no sewis jaw interfchu mahsfaharu islibojinajahs. Tā tad buhtu tilai 2400 rbl. tubli ismahfajami. Tuwalas finans **Ernst Plates** grahmata- un bilshu-drulatawā un Latweeschu grahmata pahrdotawā, Rigā, pee Petera bafnijas.
Dshereenu-pahrdotawa
ar lehti un bilarda islabu, Kungu eelā Nr. 25, ir no 1. janwara 1888 isihrejama. Japregrafa Kungu-eelā 1, pulstienu pahrdotawā.
Alus-bode
ir sawada eemefia deht loti lehti pahrdotama Matifsa eelā Nr. 65.
Maises bode
ir isihrejama Altonas-eelā Nr. 3, preti Kleina parkai.
Mahja ar 4 puhrietas semes un lofshu galuma-dahju ir apfahstlu deht loti lehti pahrdotama pee Rigas-Dinaburgas bishofija 12 pahrbraufschanas weetas. Tuwalas finans 12. waltneeta buhdā.
Walmeceras aprinshi, Mojas draudsi, Wifshu pagafija
ir atrasta
pamafa melna lehu ar dshelawam laulu oriti; tadeht, tam schi lehu ir sudri, lai libis 1. dez. sch. g. pee apfahschinatas pagafija waldeis peetejajis ar rittigahm lechbahm. Wifshōs, 3. nowembri 1887.
S. J. Littman. 1

Brahli Streiff,
Sinder-eelā Nr. 11,
pechahwā
baltu melnu bruhnu mehbelu laku
if J. C. Koch fabrikas,
par fabrikas zenahm.
Pinn patulu dshijas
if Kursemes wechpuitwes, pahredōs par fabrikas zenahm
Theodor Uhl,
Zuhtu eelā Nr. 10.

Ludw. A. Schweinfurth's
filiale
Grehzineeku-Sünder un **Marstal-eelu stuhri,**
hipoteku beedribas namā,
pechahwā zeen. publikai sawas labos wihnus par mehreenu zenu, tā:
schampanji,
pahschā fabrikajās dachdās sortēs,
Kreemu jarkanos un baltos wihnus, Bordo wihnus, Spaneschu un Portugieschus wihnus, Reina un Mosles wihnus, Ungaru wihnus, Anglu ishtu porteru, rumu, tonjaku un araku, ahrsemees likerens,
smalkato Maslawas atchifschschenu no Kofschelawa,
bej tam wehri schahdās pahrdofschanas weetas:
Rigā pee A. Giorde tunga, Aleksandera eelā Nr. 99, Anspach namā; Dubultōs pee Th. Christlieb tunga, pee itras platas, Jofis namā; Wafordōs pee A. Horn tunga, Horn'a weefnija; Sleda pee Fafob Stuhli tunga.
Ludw. A. Schweinfurth's
schampanju fabrika,
Winfereci eelā Nr. 10, pahschā namā.

Zas jaw 30 gadus wifās Eiropas walfis flaweni pahshamais un uf Parifsch, Wihnes un Winkens isfahdehm usflawetais
Aughu giftsandeflis
zaur sawu pahstlehdofschō dshedefchanas eespehu pret reimatifma fahpshu wifās meefju balās, pret laulu fahpshu (gisti) neritāt rotās un lahjas, bet ari pret galwagisti, neru fahpshu, isliminatēem un fahpsteem lojekem, awu schahschānu, isht salot wifās zaur fa-aufschchans, welfschu wehtu u. t. pr. ischljuschās slimibas, no sehni schahs Anglu, Ungaru, Wairijas un Wirtembergas waldibahm patentēis un lonzefes.
Slawenais abrtis Dr. Hufelands sola sawds medijinas rakstōs: „Dr. Wimas slimibas, pret krahm abrstu siniba melni leeloh mellejuse lahbe: schahs slimibas ir galwagistis un powagra.“
Schis lihshelis ir atrawis augschā mineto giftsandefli leetojot un tas teel pahrdotōs pahsch par 1 rubli, un preelch grahbatādm slimibahm par 2 rubli, pahsch un it dabujams giftsandefli isfahschelna un fabrikatām Dstar Goertchen apreclu pefschu magafinē, Peterburgā, Kasmirskajā-Nr. 37, jeb ari: Wifā pee Alfred Wufsch, Maslawā, pee H. Köpfer un beedr, Astrachānā pee W. R. Kern, Woronechschā pee A. R. Meinfow. Preelch pefschuhichanas par palli jarepelt 50 kap.
Witejijas raksti no augstahm Kreemu un istru personahm, kuras uf kara-laufa reimatifmu dabujuschas un turahm ne karibodēs, ne Lepliges wefelības anoti naw wafeluschu pahshel, bet tilai zaur giftsandefli wefeli pahschu, ir giftsandefli isfahschelna Dstar Goertchen magafinē, Kasmirskajā-Nr. 37, zeen. publikai tiliti deht eestafichanas.

Alus-bode
ir sawada eemefia deht loti lehti pahrdotama Matifsa eelā Nr. 65.
Maises bode
ir isihrejama Altonas-eelā Nr. 3, preti Kleina parkai.
Mahja ar 4 puhrietas semes un lofshu galuma-dahju ir apfahstlu deht loti lehti pahrdotama pee Rigas-Dinaburgas bishofija 12 pahrbraufschanas weetas. Tuwalas finans 12. waltneeta buhdā.
Walmeceras aprinshi, Mojas draudsi, Wifshu pagafija
ir atrasta
pamafa melna lehu ar dshelawam laulu oriti; tadeht, tam schi lehu ir sudri, lai libis 1. dez. sch. g. pee apfahschinatas pagafija waldeis peetejajis ar rittigahm lechbahm. Wifshōs, 3. nowembri 1887.
S. J. Littman. 1